

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. spalio 13 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Antano Simišio (kolegijos pirmininkas), Algirdo Taminsko ir Dalios Vasarienės, susipažinusi su 2021 m. spalio 6 d. paduotu kreditorės uždarnosios akcinės bendrovės „Marvila“ kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 2 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu sustabdyti kasacinę tvarką skundžiamos nutarties vykdymą,

n u s t a t ė:

UAB „Statybų garantas“ bankroto byloje kreditorė UAB „Marvila“ padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 2 d. nutarties peržiūrėjimo. Kasacine tvarka skundžiama nutartimi, be kita ko, palikta nepakeista Vilniaus apygardos teismo 2021 m. liepos 9 d. nutartis, kuria patenkintas UAB „Virdeša“ prašymas patvirtinti jos 220 554,72 Eur dydžio finansinį reikalavimą minėtoje bankroto byloje. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kreditorė kasaciniame skunde nurodo, kad: 1) byla nagrinėjė teismai suformavo ydingą teisės taikymo taisyklę, kuri įgalina kreditorių laidavimo teisiniuose santykiuose neįrodinėti pagrindinės prievolės galiojimo ir vykdytinumo aplinkybių, kurios laikytinos esminėmis laiduotojo atsakomybei kilti; teismai sprendė, kad kreditoriui UAB „Virdeša“ užteko įrodyti laidavimo sutarties sudarymo ir galiojimo faktą bei pagrįsti skolos dydį; bylos duomenys patvirtino, kad pagrindinė prievolė, už kurią laidavo laiduotoja BUAB „Statybų garantas“, yra pasibaigusi, o kreditorės UAB „Virdeša“ reikalavimas nepatenka į laiduotojos įsipareigojimų apimtį; teismams neanalizuojant laiduotojos atsakomybės apimtį, buvo pažeistos laidavimo institutą reglamentuojančios materialinės teisės normos, taip pat neanalizuodami byloje pateiktų įrodymų, teismai pažeidė proceso teisės normas, reglamentuojančias įrodymų tyrimą ir vertinimą (CPK 176 straipsnis, 185 straipsnis); 2) apeliacinės instancijos teismas, pažeisdamas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.82 straipsnio 2 dalies nuostatas, be pagrindo teisiskai reikšmingą laikė aplinkybę, jog kreditorės UAB „Virdeša“ reikalavimo neginčijo pagrindinė skolininkė BUAB „Bugasta“, nors šis faktas laiduotojos teisei atsikirsti į reikšmingus reikalavimus neturi jokios įtakos ir niekaip laiduotojos teisės neriboja; 3) teismai, pažeisdami CK 6.210 straipsnio nuostatas, kreditorės UAB „Virdeša“ reikalavimą dėl palūkanų patvirtino visiškai netiriant šio reikalavimo pagrįstumo; byloje nebuvo pateikta duomenų, kokio dydžio palūkanas laiduotojos atžvilgiu apskaičiavo kreditorė, nuo kokios skolos sumos bei už kokią laikotarpį palūkanos apskaičiuotos, kokio dydžio palūkanų norma taikyta; 4) apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė LR juridinių asmenų nemokumo įstatymo 94 straipsnio 3 dalies nuostatas, nes atmetė atskirojo skundo argumentą dėl to, kad pagrindinis reikalavimas bankroto pirmajame etape neleistinai patvirtintas su palūkanomis; tokiu būdu minėtas teismas nukrypo ir nuo kasacinio praktikos, įpareigojančios teismą atlikti nemokumo administratoriaus veiksmų, tikrinant tvirtinamus finansinius reikalavimus, teisėtumo kontrolę; 5) teismai pažeidė teismo pareigą būti aktyviu bylose, kuriose egzistuoja viešasis interesas: pirmosios instancijos teismas rezoliucija įpareigojęs kreditorę UAB „Virdeša“ pateikti papildomus įrodymus byloje, patvirtino, kad reikalaujami duomenys reikšmingi nagrinėjamam ginčui, tačiau kreditoriui įpareigojimo neįvykdžius, nutartyje konstatavo, kad duomenų pakanka kreditorės reikalavimo teisei pagrįsti; tai reiškia, kad byla teismai nagrinėjo formaliai, neatliko visapusiško įrodymų ištyrimo ir vertinimo, nepagrįstai netaikė pareiškėjos atžvilgiu *contra spoliatorem* prezumpcijos; 6) apeliacinės instancijos teismas neatliko savarankiško įrodymų tyrimo ir vertinimo, nutartyje perrašė pirmosios instancijos teismo nutarties motyvus; tokiu būdu buvo pažeistos proceso teisės normos, reglamentuojančios įrodymų vertinimo taisykles, pažeistas teismo nepriklausomumo principas bei nukrypta nuo kasacinio teismo praktikos, kuria remiantis savarankiškas įrodymų vertinimas yra viena iš teismo nepriklausomumo išraiškų.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai dėl materialiosios ir proceso teisės normų taikymo nepatvirtina CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai, t. y. kad egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas. Taip pat atrankos kolegija konstatuoja, kad kasaciniame skunde nenurodytos teisės taikymo ir aiškinimo problemos, kurios turėtų esminę reikšmę vienodos teismų praktikos formavimui.

Atrankos kolegija papildomai atkreipia dėmesį į tai, kad remiantis CPK 80 straipsnio 2 dalies nuostatomis už atskiruosius skundus bankroto bylose turi būti mokamas 50 Eur žyminis mokestis. Kadangi kasacinis skundas paduodamas dėl apeliacinės instancijos teismo nutarties,

kuria atmetas kreditorės atskiras skundas, peržiūrėjimo, už skundą, įvertinus tai, kad jis pateiktas elektroninių ryšių priemonėmis, turi būti sumokėtas 38 Eur dydžio žyminis mokestis ([CPK 80 straipsnio](#) 4 ir 7 dalys). Nagrinėjamu atveju kreditorė duomenų apie sumokėtą žyminį mokestį už kasacinį skundą, kaip ir prašymo atidėti mokesčio sumokėjimą arba atleisti nuo jo mokėjimo, nepateikė.

Negalima sutikti su kreditorė, kad remiantis [CPK 80 straipsnio](#) 1 dalies 8 ir 9 punktais ji atleistina nuo žyminio mokesčio už paduodamą kasacinį skundą mokėjimo. Pirma, [CPK 80 straipsnio](#) 1 dalies 8 punkto nuostata taikytina asmenims, kurie procesinius dokumentus paduoda ne bankroto ir ne restruktūrizavimo byloje. Nagrinėjamu atveju kreditorė UAB „Marvila“ nesutinka su procesiniu sprendimu, priimtu bankroto byloje. Antra, [CPK 80 straipsnio](#) 1 dalies 9 punkto nuostata taikytina bankroto ir restruktūrizavimo byloje dalyvaujantiems asmenims, turintiems ieškovo ar trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, statusą. Nagrinėjamu atveju kreditorė nepagrindė, kad ji bankroto byloje dalyvauja ieškovės ar trečiojo asmens, pareiškiančio savarankiškus reikalavimus, teisėmis.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir to paties straipsnio 4 dalies reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 ir 7 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, nenagrinėtinas kreditorės prašymas sustabdyti prašomos peržiūrėti nutarties vykdymą.

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 ir 7 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Antanas Simiškis

Algirdas Taminskas

Dalia Vasarienė